

ISW schoolgids

2024 – 2025

Praktische informatie over onze school

Welkom!

Dit is de schoolgids 2024 – 2025 van ISW, Interconfessionele Scholengroep Westland. ISW heeft zes scholen en een zeer divers aanbod op onderwijsgebied.

ISW is geworteld in Westland. Iedereen kent wel iemand die op een ISW-school zit of heeft gezeten. Deze lange Westlandse traditie koesteren we. Tegelijkertijd is ISW ook een dynamische scholengroep die garant staat voor een succesvolle ontwikkeling van onze leerlingen. Dit doen we in verbinding met onze Westlandse omgeving en het bedrijfsleven en door maatwerk te leveren waar dat wenselijk is. De scholen van ISW zijn fijne scholen waar je een geweldige schooltijd zult hebben met veel vrienden en vriendinnen.

Elke locatie heeft zijn eigen jaarboekje die je vindt op de website van de locatie. In deze schoolgids vind je de algemene ISW informatie.

Ik hoop dat het jaarboekje en de schoolgids je helpt de juiste informatie over ISW te vinden!

Geert Millekamp

Regiodirecteur Westland & Den Haag Zuid-West

ISW Leidend in leren

Inhouds- opgave

ISW, wie zijn wij?	4
Het onderwijs van ISW	5
Het onderwijsaanbod	9
Extra mogelijkheden	15
Betrokkenen bij het onderwijs en inspraak	16
Toelating en plaatsing	20
Begeleiding en zorg	22
Extra hulp	25
Lessen, vakanties en verlof	27
Veiligheid	29
Kwaliteit	33
Leerresultaten van leerlingen	35
Financiën	37
Samenwerking met derden	41
Adressen en website	42

ISW, wie zijn wij?

ISW is op 1 augustus 1995 ontstaan: zeven Westlandse scholen voor rooms-katholiek, protestants-christelijk en interconfessioneel voortgezet onderwijs gingen vanaf dat moment onder één naam verder. We zijn een scholengroep voor Praktijkonderwijs, Vakcollege (vmbo en vmbo met extra ondersteuning), mavo, havo en vwo (atheneum en gymnasium). Binnen ISW kunnen leerlingen dus alle vormen van voortgezet onderwijs volgen.

Vestigingen

ISW bestaat uit zes scholen. U vindt onze vestigingen in Naaldwijk, 's-Gravenzande en Poeldijk.

Omvang

ISW heeft zo'n 4.700 leerlingen en 600 medewerkers. Daarmee is het één van de grotere scholen in Nederland, maar de afzonderlijke vestigingen hebben een kleinschalig karakter.

Leiding

De leiding van de scholengroep is in handen van de regiodirecteur. Hij wordt daarbij ondersteund door de regiomanager bedrijfsvoering.

- dhr. G. Millekamp (regiodirecteur)
- mw. M.R. van den Ham (regiomanager bedrijfsvoering)

De regiodirecteur vormt samen met de locatiedirecteuren de directieraad. Deze raad is verantwoordelijk voor het beleid op de terreinen onderwijs, organisatie, personeel, beheer, financiën en ICT.

Het onderwijs van ISW

Open blik

We zijn een dynamische school met een open blik op de wereld. We bieden leerlingen een zeer breed onderwijspakket en professionele en betrokken begeleiding. Bij ISW kijken we verder dan de muren van onze lokalen: we timmeren ook op cultureel, maatschappelijk en sportief gebied aan de weg en hebben aandacht voor religie. We houden onze ogen en oren open voor alles wat er om ons heen gebeurt. Of dat nu dichtbij is of ver weg. ISW is stevig geworteld in Westland en in die regionale samenleving spelen wij een actieve rol.

Degelijk en inspirerend onderwijs

We bieden kwalitatief goed onderwijs. Dit betekent dat wij ervoor zorgen dat een leerling kennis verzamelt en vaardigheden ontwikkelt waarmee hij goed in de maatschappij kan functioneren. Dat de kwaliteit van ons onderwijs op een hoog niveau ligt, blijkt uit:

- de goede doorstroom binnen de verschillende soorten voortgezet onderwijs;
- de bovengemiddelde examenresultaten;
- het grote aantal leerlingen dat met succes doorstroomt naar het vervolgonderwijs.

Goed onderwijs is in onze ogen ook uitdagend onderwijs. Wij zijn er trots op dat wij de leerlingen weten te motiveren en echt kunnen betrekken bij de lesprogramma's. Hoe wij dat doen? Bijvoorbeeld door wisselende werkvormen te kiezen en door gebruik te maken van moderne didactische hulpmiddelen en ICT-faciliteiten. We zijn een moderne school en daarbij passen moderne, flexibele onderwijsmethoden. Elke school gebruikt een eigen onderwijsconcept met maatwerk.

Koers

Samen met het personeel, ouders en leerlingen van Lucas Onderwijs hebben we onze koers uitgezet voor vijf jaar. In de ISW schoolplannen werken we de thema's uit op een manier die bij de school past. Zie meer informatie op de website van Lucas Onderwijs www.lucasonderwijs.nl/over-ons/organisatie/missie-en-strategie.

Veilige en vertrouwde omgeving

ISW is een school waar het prettig werken en leren is. Een school waar leerlingen én medewerkers zich thuis voelen. Waar we elkaar kennen, helpen en respecteren. We vinden het enorm belangrijk onze leerlingen een vertrouwde omgeving te bieden. Binnen de mogelijkheden van de school krijgt iedere leerling bij ISW de ruimte en kan het rekenen op een vriendelijke benadering, persoonlijke aandacht, een luisterend oor en een helpende hand. We houden rekening met ieders capaciteiten en bieden zo nodig extra begeleiding.

Christelijke grondslag

Samen met ouders werken we op basis van christelijke waarden en normen aan de opvoeding van de leerlingen. Zo kunnen zij uitgroeien tot zelfstandige volwassenen die omzien naar hun medemens, de samenleving en het milieu.

Optimale ontplooiingskansen

We bieden leerlingen en medewerkers volop mogelijkheden om zich op tal van terreinen te ontplooien. Wij helpen leerlingen niet alleen bij een succesvolle schoolcarrière, maar wij leren ze ook goed te functioneren in de maatschappij. Daarom besteden we aandacht aan de religieuze, culturele en maatschappelijke vorming van leerlingen. Medewerkers vinden bij ons een uitdagende werkomgeving met tal van mogelijkheden om zich te ontplooien. Binnen onze scholengroep besteden wij veel aandacht aan nieuwe vormen van onderwijs en aan samenwerking. Wij vinden het belangrijk dat docenten aan hun eigen ontwikkeling en aan die van de school werken.

Kennis en vaardigheden verwerven en toepassen

Praktisch bezig zijn vinden we belangrijk bij ISW. Basisvaardigheden komen bij ons nadrukkelijk aan de orde. Het gaat niet alleen om kennis verzamelen, maar ook om het verwerken en toepassen van die kennis.

Die vaardigheden heeft een leerling in zijn hele verdere loopbaan nodig. Daarom hanteren we verschillende werkvormen, laten we de samenhang tussen de vakken zien en besteden we aandacht aan het oplossen van problemen, kritisch denken, omgaan met gevoelens en omgaan met anderen.

Zelfstandig leren

Wij helpen leerlingen om zich verschillende studievaardigheden eigen te maken. Daarbij vinden wij het belangrijk dat de leerlingen zoveel mogelijk zelfstandig leren. Dat begint al nadrukkelijk in de onderbouw en in de bovenbouw helpen wij leerlingen die zelfstandigheid te vergroten.

Huiswerk

Huiswerk maken is niet voor iedere leerling een eenvoudige zaak. In de begeleidingsuren besteden wij daarom veel aandacht aan een juiste werkhouding en aanpak. De mentor/coach speelt daarbij een belangrijke rol.

ISW onderneemt

ISW ziet het als grootste speler in Westland, als belangrijk deel van de maatschappelijke opdracht om de regionale kansen inzichtelijk te maken en alle leerlingen in Westland te laten zien welke potentie de regio aan hen biedt. Deze potentie wordt zichtbaar en voelbaar in het onderwijsaanbod door de uitrol van het initiatief ISW onderneemt

ISW onderneemt is de verbindende factor die zorgdraagt voor verbinding en verankering van onderwijs aan Westlandse bedrijfsleven. ISW onderneemt laat leerlingen jaarlijks de kansen, arbeidspotentie en functies zien en ervaren, zodat de praktijk van mogelijkheden bij het Westlandse bedrijfsleven beter in beeld komt en zij hierdoor uiteindelijk een

gefundeerde keuze voor hun toekomst kunnen maken. In dit kader wordt er vanuit ISW ondernemt onderwijsprojecten, opdrachten en activiteiten ontwikkeld in samenwerking met het bedrijfsleven. Meer informatie hierover leest u op www.iswonderneemt.nl.

Burgerschapontwikkeling

We zien onze locaties als oefenplaats voor de leerlingen waar ze de basisvaardigheden in praktijk brengen. We hebben een schoolklimaat gecreëerd zodat iedereen zich veilig en geaccepteerd voelt. Tevens besteden we veel aandacht aan de digitale vaardigheden.

Activiteiten

Binnen ISW gaan onderwijs, opvoeding en vorming hand in hand. Daarom organiseren wij buiten de lessen om een breed scala aan activiteiten. Deze verschillen per locatie en variëren van feesten en Leerling-avonden tot sportwedstrijden en culturele activiteiten. Op de meeste locaties organiseren leerlingen regelmatig acties voor goede doelen.

Technotheek

Technotheek Westland is een inspirerende ervar-, experimenteer- en leeromgeving voor Westlandse jongeren tussen de 10 en 19 jaar. Het is een 'opleidingscampus' waar leerlingen, studenten, docenten en bedrijven bij elkaar komen en samen gaan werken aan innovatieve projecten. Met de inzet van de Technotheek wil ISW de jongeren van nu breed interesseren voor de wereld van technologie. Digitale geletterdheid en de zeven bètawerelden van techniek staan centraal.

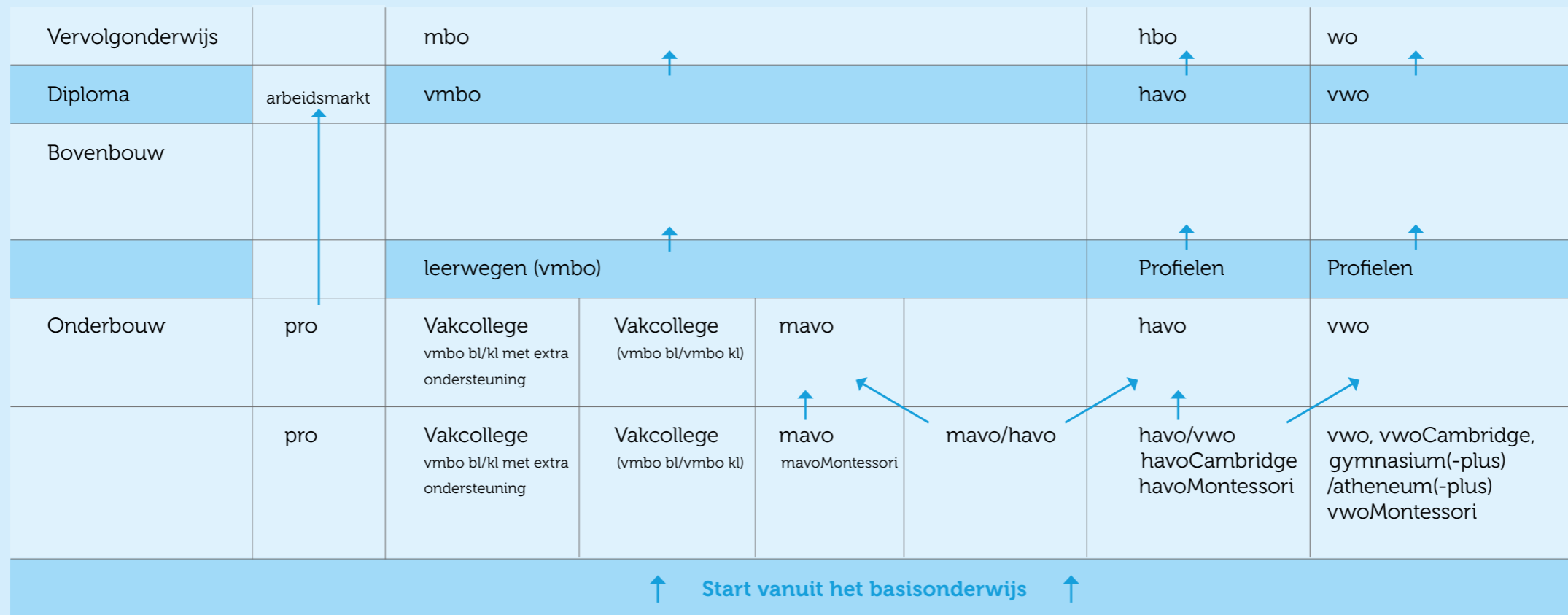
Drones bouwen, lego programmeren en werken met een zorgrobot. Maar ook presenteren via een green screen en het bouwen van een webshop. Het gebeurt allemaal in Technotheek Westland. Het is dé plek waar jongeren kennismaken met al het moois dat innovatie, technologie en techniek te bieden heeft. En waar vakmensen worden opgeleid voor een arbeidsbestendige toekomst. Westland bevindt zich in de schoollocaties ISW Hoogeland, ISW Westland Vakcollege en ISW Westland Praktijkcollege. Binnen de Technotheek bieden we uitdagend onderwijs dat is gekoppeld aan alle vakken en profielen van het onderwijs. Meer informatie hierover leest u op www.technotheekwestland.nl.

TECHNOOTHEEK
WESTLAND

Het onderwijsaanbod

Binnen ISW hebben we alle opleidingen in huis om leerlingen door te laten stromen naar elke vorm van beroepsonderwijs en wetenschappelijk onderwijs.

Onderbouw

De onderbouwperiode duurt voor Vakcollege (vmbo basis en kader) en mavo twee jaar en voor havo en vwo drie jaar. In het eerste leerjaar zitten de leerlingen vaak in gemengde klassen en die noemen wij dakpanklassen. We gebruiken dit eerste leerjaar om gezamenlijk te kijken welke niveau het beste bij de leerling past. In het tweede leerjaar stroomt de leerling door naar het passende niveau. In het derde leerjaar moeten alle leerlingen op het juiste niveau zitten.

Niveaugroepen eerste jaar

- Op ISW Gasthuislaan zijn er klassen voor havo/atheneum en atheneum/gymnasium.
- Op ISW Hoogeland zijn in het eerste leerjaar mavo-, mavo/havo-, havo/vwo-, vwo-klassen en Cambridge Engels klassen.
- Op ISW Sweelincklaan zijn er klassen voor kader/mavo, mavo en mavo/havo en Montessori mavo, havo (onderbouw) en vwo (onderbouw).
- Op ISW Irenestraat zijn er klassen voor kader/mavo, mavo en mavo/havo.
- Op ISW Westland Vakcollege zijn er klassen voor vmbo basis en kader met en zonder extra ondersteuning
- Op ISW Westland Praktijkcollege zijn er klassen voor Praktijkonderwijs plus en basis.

Tijdens de onderbouwperiode volgen alle leerlingen een breed vakkenpakket. De overheid heeft dat als volgt vastgesteld:

- Nederlands
- Engels
- Duits en/of Frans
- wiskunde en rekenen
- mens en natuur
- mens en maatschappij
- kunst en cultuur
- bewegen en sport
- begeleiding
- levensbeschouwelijke vorming

Hierbij wordt onder andere aandacht besteed aan:

- geschiedenis en staatsinrichting
- aardrijkskunde
- economie
- natuur- en scheikunde
- biologie
- verzorging
- informatiekunde
- techniek
- beeldende vorming, muziek, drama en dans

Voor ieder vak heeft de overheid kerndoelen vastgelegd.

Daarin staat omschreven wat een leerling aan het eind van de onderbouwperiode minimaal moet weten en kunnen. Wij besteden veel aandacht aan de samenhang tussen de verschillende vakken. We stimuleren de leerlingen om zelfstandig te werken en zich af te vragen hoe, waar en wanneer ze de verzamelde kennis kunnen toepassen.

Wij zetten de verschillende opleidingen op een rij:

Praktijkonderwijs

Het praktijkonderwijs richt zich op leerlingen die anders leren (leren door doen) en leidt hen op tot zelfstandige, actieve en volwaardige deelnemers aan de maatschappij. Leerlingen beheersen bij het verlaten van de school kennis en vaardigheden op het gebied van werken, wonen, burgerschap en vrijetijdsbesteding. Om de individuele talenten van iedere leerling te ontwikkelen werken we met een onderscheidende aanpak per leerling. Op ISW Westland Praktijkcollege is er een Pro Basis en een Pro Plus klas met het oog op uitstroom naar werk en/of mbo-niveau 1 technische beroepen. Dit kan binnen het ISW Westland Praktijkcollege.

Het praktijkonderwijs werkt in de onderbouw met arbeidstraining zowel binnen als buiten de school. Dit gebeurt in kleine groepjes onder begeleiding van een arbeidstrainer. In de bovenbouw loopt de leerling een individuele stage in diverse bedrijven. Ook bij het praktijkonderwijs worden leerlingen vanuit school begeleid door een stagebegeleider of een jobcoach en vanuit het bedrijf of de instelling door een praktijkbegeleider.

Vmbo bl/kl (Vakcollege)

Het Vakcollege duurt vier jaar. Na de tweejarige onderbouw volgt een bovenbouwperiode van twee jaar. In de onderbouw start de leerling met alle profielen. In klas 2 vallen er twee profielen weg. Op het Vakcollege besteden we veel tijd en aandacht aan de praktijkvakken. "Leren door doen" staat centraal. In het derde leerjaar kiest de leerling een profiel dat past bij het beroep dat hij voor ogen heeft.

Wij bieden vier profielen aan:

- Economie en Ondernemen (E&O): de leerling maakt kennis met secretariael, administratief, logistiek en commercieel werk.
- Bouwen, Wonen en Interieur (BWI): de leerling maakt kennis met bouwproces en -voorbereiding, bouwen vanaf de fundering, hout- en meubelverbindingen en design en decoratie.
- Produceren, Installeren en Energie (PIE): de leerling maakt kennis met ontwerpen en maken, bewerken en verbinden van materialen, besturen en automatiseren, installeren en monteren.
- Zorg en Welzijn (Z&W): de leerling maakt kennis met beroepen die te maken hebben met de zorg voor en begeleiding van mensen, voeding en activiteiten.

Ieder profiel bestaat uit vier verplichte modules. Na het doorlopen van deze modules doet de leerling eind leerjaar 3 praktijkexamen. In het vierde leerjaar kiest de leerling vier keuzevakken uit een groot, gevarieerd aanbod, dat aansluit op zijn loopbaandossier. Verder lopen de meeste leerlingen uit leerjaar 4 een groot deel van het jaar 1 dag per week stage. Zo maken zij kennis met verschillende aspecten, zoals arbeidsomstandigheden, -beleving en -voorwaarden. De stages worden goed voorbereid. In de week voorafgaand aan de stage draait het in de lessen om werken en alles wat daarmee samenhangt. Tijdens de stages worden de leerlingen vanuit school begeleid door een stagedocent en vanuit het bedrijf of de instelling door een stagebegeleider.

Leerlingen die het Vakcollege volgen, kunnen daarna doorstromen naar alle niveaus van het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) afhankelijk van het behaalde diploma.

Meer uitdaging nodig? Op ISW Westland Vakcollege kunnen leerlingen kiezen voor een extra keuzevak: Ondernemen of Sport & Bewegen. Daarnaast worden er diverse branchegerichte trajecten aangeboden. Denk aan bijvoorbeeld lassen, EHBO of fietstechniek.

Leerwerktraject

Voor een aantal Vakcollege leerlingen verzorgen wij speciale leerwerktrajecten. In zo'n traject worden theorie en praktijk gecombineerd met stages. In het vierde leerjaar volgen de leerlingen een aantal lessen op school en lopen ze drie dagen stage bij een bedrijf of instelling. Deze stage is vooral beroep georiënteerd en biedt de leerlingen de mogelijkheid om ervaring op te doen. Deze ervaring komt goed van pas bij het vinden van een passende werkplek of de keuze voor een vervolgopleiding.

Kader/mavo

Met een kader/mavo advies volg je één of twee jaar het mavo-programma. Aan het eind van klas 1 en 2 bekijken we waar de leerling het best op zijn plaats is in het volgende schooljaar: kader of mavo.

Mavo

De mavo duurt vier jaar. Na de tweejarige onderbouw volgt een bovenbouwperiode van nog eens twee jaar. Na de mavo kunnen leerlingen doorstromen naar het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) of naar 4 havo.

Profielen

In het derde leerjaar kiest de leerling een profiel dat past bij het beroep dat hij voor ogen heeft. ISW heeft de volgende profielen: Techniek, Zorg & Welzijn, Economie en Landbouw.

Mavo/havo

Wanneer zeker is dat de leerling het mavoniveau aankan, maar er geen zekerheid is of hij het havoniveau kan halen, plaatsen we deze leerling in de dakpanklas mavo/havo. Aan het eind van klas 1 en/of 2 bekijken we waar de leerling het beste op zijn plaats is in het volgende schooljaar: mavo of havo.

Havo

De havo duurt vijf jaar en bereidt leerlingen voor op het hoger beroepsonderwijs (hbo). Met een havodiploma kunnen leerlingen ook doorstromen naar het vwo. Op de havo draait het niet alleen om het verzamelen van kennis, maar vooral ook om het toepassen daarvan.

Profielen

In 4 havo kiest de leerling uit vier vakkenpakketten. We noemen dit profielen:

- Cultuur en maatschappij
- Economie en maatschappij
- Natuur en gezondheid
- Natuur en techniek

Elk profiel bestaat uit:

- een algemeen deel (voor iedereen gelijk)
- een profieldeel (behorend bij het gekozen profiel)
- een vrij deel (vrije keuze uit een aantal vakken).

Havo/vwo

Met een havo/vwo advies volgt de leerling het eerste jaar een programma waaruit blijkt welke niveau het beste past. Daarna stroomt de leerling door naar havo of vwo.

Vwo

Het vwo duurt zes jaar en bestaat uit atheneum en gymnasium. Op het vwo verzamelen leerlingen brede kennis, maar gaan vooral

ook de diepte in en onderzoeken en ervaren de samenhang tussen de vakken. Bovendien wakkeren wij hun wetenschappelijke belangstelling aan. Een grote zelfstandigheid en veel eigen initiatief zijn kenmerkend voor deze vorm van onderwijs.

Net als op de havo kiezen vwo-leerlingen in het vierde leerjaar uit vier profielen:

- Cultuur en maatschappij
- Economie en maatschappij
- Natuur en gezondheid
- Natuur en techniek

Elk profiel bestaat uit:

- een algemeen deel (voor iedereen gelijk)
- een profieldeel (behorend bij het gekozen profiel)
- een vrij deel (vrije keuze uit een aantal vakken).

Gymnasium en atheneum

Leerlingen met een enkelvoudig vwo-advies hebben op de ISW Gasthuislaan de volgende keuze:

- gymnasium
- atheneum

Gymnasium - Leerlingen die deze opleiding volgen hebben een andere lessentabel dan havo/vwo leerlingen. We gaan dieper in op de stof en er komen meer onderwerpen aan de orde. Ze krijgen ook het vak Klassieke Vorming. Naast de talen Latijn en Grieks biedt dit vak een kennismaking met de leefwereld van de Grieken en de Romeinen. Diverse aspecten van deze cultuur, zoals mythologie en geschiedenis, komen in deze lessen aan bod.

Atheneum - Op het atheneum krijgen vwo-leerlingen niet de vakken Grieks en Latijn (Klassieke Vorming), maar voor hen geldt wel dat zij dieper ingaan op een grotere hoeveelheid leerstof dan leerlingen in de havo/vwo klassen.

VwoMAX

Vwo-leerlingen op de locatie ISW Hoogeland kunnen in klas 2 kiezen voor vwoMAX met speciale MAX-middagen. Daar worden verbredende, verdiepende en vakoverstijgende onderwerpen aangeboden.

Extra mogelijkheden

Cambridge Engels

In de mavo, havo en vwoCambridge-groep neemt de leerling deel aan het Cambridge-programma op ISW Hoogeland. Dit is in plaats van de reguliere Engelse lessen. Tijdens deze lessen gaan de leerlingen aan de slag met alle vaardigheden die ze nodig hebben om een taal goed te leren. Leerlingen in 3-mavo, 4-havo en 5-vwo kunnen vervroegd eindexamen Engels doen. Met het Cambridgeprogramma haalt de leerling certificaten met een internationale erkenning. Het programma biedt een goede basis voor een internationale studie. Om toegelaten te worden, heeft de leerling een mavo, havo of vwo-advies nodig. Er wordt een intaketoets afgenomen door de sectie Engels en aan de hand van de uitslag volgt een advies van de toelatingscommissie.

Technasium en Bèta Challenge

Alle leerlingen op ISW Hoogeland krijgen in het eerste leerjaar het vak Onderzoeken & Ontwerpen (havo/vwo) en Technologie & Toepassing (mavo/havo). Aan het einde van dat eerste jaar kan de havo/vwo-leerling kiezen voor een vervolg. De mavoleerlingen volgen het vak Technologie & Toepassing de verdere loopbaan verplicht. De leerlingen maken op een praktische manier kennis met onderzoek in de technologische richting. Ze werken aan echte

problemen en opdrachten, gaan op excursie en bedrijfsbezoek en geven presentaties. Zo bereiden wij hen goed voor op een vervolgstudie. ISW Hoogeland is een officiële Bèta Challenge en Technasiumschool, waarbij er voor alle leerlingen extra aandacht is voor de kennismaking met moderne technologie.

Anglia Engels

Op vrijwillige basis kunnen leerlingen op ISW Gasthuislaan en ISW Sweelincklaan een zelfstudieprogramma volgen op hun eigen niveau. Leerlingen werken zelfstandig aan hun individuele programma. De docent op school is beschikbaar voor begeleiding en ondersteuning. De leerlingen sluiten de cursus af met een examen dat een internationaal erkend Anglia-diploma oplevert.

Montessorionderwijs

Voor voortgezet montessorionderwijs mavo-, havo- en vwo-niveau kan de leerling terecht op ISW Sweelincklaan. De montessori leerling is gemotiveerd en gewend om zelfstandig zijn werk te plannen en te maken en kan dat ook. Deze leerling laat op een creatieve manier de geleerde kennis en vaardigheden zien. Naast de leervakken is er veel aandacht voor cultuur en sport en voor de sociale en emotionele vorming. Leren kiezen, reflecteren, sociaal leren, samenhang tussen lesstof onderzoeken, creativiteit en een maatschappelijke rol vervullen zijn belangrijke speerpunten.

Betrokkenen bij het onderwijs en inspraak

Bestuur

ISW maakt deel uit van de Stichting Lucas Onderwijs (www.lucasonderwijs.nl). Onder dit bestuur vallen meerdere scholen voor basis- en voortgezet onderwijs. De zes scholen van ISW maken deel uit van de regio Westland & Den Haag Zuid-West. De Algemene Directie geeft leiding aan de regio.

Locatiedirecteur

Elke locatie heeft een eigen locatiedirecteur. Deze is binnen de algemene kaders verantwoordelijk voor de betreffende locatie.

Adjunct-directeur

Ook hebben sommige locaties een adjunct-directeur. Deze vormt, in nauwe samenwerking met de locatiedirecteur, teamleider/ afdelingsleider/ leerjaarcoördinatoren, het managementteam van de locatie.

Teamleiders/afdelingsleiders/ leerjaarcoördinatoren

De onderwijskundige begeleiding van alle klassen is in handen van teamleiders/afdelingsleiders/leerjaarcoördinatoren.

Docenten

De hoofdtaak van de docenten is het geven van lessen. Meestal geven ze één vak, maar soms ook meerdere. Naast het verzorgen van lessen, heeft de docent één of meer andere taken in de school zoals bijvoorbeeld het decanaat of het organiseren van activiteiten zoals bijvoorbeeld schoolfeesten en wervingsactiviteiten.

Onderwijsondersteunend personeel

Voor de dagelijkse gang van zaken is het onderwijsondersteunend personeel van groot belang:

- Het administratief personeel heeft de zorg voor allerlei administratieve en financiële gegevens. Voor ouders en leerlingen zijn zij één van de eerste aanspreekpunten.
- Conciërges zijn niet alleen beheerders van de gebouwen; ze fungeren ook als gastheer.
- De technisch onderwijsassistenten en de lesassistenten bieden hulp bij de vakken natuurkunde, scheikunde, biologie, informatica, techniek, zorg en welzijn en mens en natuur. Zij zijn nauw betrokken bij practica en het beheer van inventaris, instrumentarium en materialen.
- Het huishoudelijk personeel is vooral belast met het schoonhouden van de gebouwen.

- In de bibliotheek/ mediatheek zijn gespecialiseerde medewerkers werkzaam.
- Soms worden de decanen bijgestaan door een beroepskeuzeadviseur.
- De roostermakers maken dag-, toets- en surveillanceroosters, plannen activiteiten en projecten en maken de jaarplanning.

Leerlingen

De schoolregels zijn opgenomen in de jaarboekjes van de opleidingen. Wij vragen leerlingen om de regels na te leven en indien nodig spreken wij ze aan op hun verantwoordelijkheden. Rechten en plichten van leerlingen zijn vastgelegd in het leerlingenstatuut, te vinden op de website van de locatie. Leerlingen zijn vertegenwoordigd in diverse organen van de school, zoals leerlingenraad, school-MR en de regioraad. Met klachten kunnen leerlingen (of hun ouders) zich in eerste instantie wenden tot hun mentor/coach en/of tot de directie.

Ouders

Ouders en leraren dragen in het onderwijs een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Wij verwachten van ouders dat zij zich betrokken voelen bij het onderwijs dat aan hun kinderen wordt gegeven. Die betrokkenheid kan blijken uit aanwezigheid bij spreekavonden en bij activiteiten op school, maar ook uit de actieve deelname aan oudercommissies, schoolmedezeggenschapsraden en de medezeggenschapsraad. Wij verwachten van ouders ook dat zij informatie verstrekken over gezinszaken die van belang zijn voor een goed verloop van het onderwijs. Op onze beurt zijn wij

verplicht de ouders te informeren over alle relevante schoolzaken. Dat gebeurt via deze schoolgids, het jaarboekje, informatiebulletins, brieven en rapporten. Ook spreek-, ouder- en informatieavonden bieden goede mogelijkheden voor onderling contact en informatie-uitwisseling.

Contact en overleg bij problemen

Er kunnen voor ouders verschillende redenen zijn om contact op te nemen met de school. Afhankelijk van de vraag of het probleem, kunnen zij contact opnemen met de vakdocent, de mentor/coach, de directie of een deskundige binnen de school. In veel gevallen zal de mentor/coach behulpzaam zijn bij het leggen van de juiste contacten.

Inspraak

De medeverantwoordelijkheid van leerlingen en ouders krijgt in de praktijk vorm doordat ze zitting hebben in de verschillende medezeggenschapsraden.

Ouderraden en leerlingenraden

Deze raden bestaan uitsluitend uit ouders of leerlingen. Soms worden van hieruit ouders en leerlingen afgevaardigd naar andere organen. In andere gevallen beperken de commissies zich tot praktische schoolzaken.

School-MR

Iedere school is volgens de Wet medezeggenschap op scholen verplicht een medezeggenschapsraad te installeren. Iedere locatie heeft een school-MR die de belangen van het personeel, ouders en leerlingen behartigt. De school-MR gaat in gesprek met de locatiedirecteur en geeft over verschillende onderwerpen instemming of advies. Leden van de school-MR zijn te vinden op de website van de betreffende locatie.

Regioraad

De regioraad heeft een adviserende rol en gaat in gesprek met de Algemene Directie over verschillende onderwerpen voor de meerderheid van de scholen, het beleid dat de hele regio Westland & Den Haag Zuid-West betreft. Ze bestaat uit personeelsleden, leerlingen en ouders.

Contact met de regioraad gaat via de heer Verbree, vbe@isw.info.

Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR)

In de GMR worden zaken besproken en beslist die gelden voor alle scholen voor voortgezet onderwijs van Lucas Onderwijs, waar ISW deel van uitmaakt. Vanuit onze regio Westland & Den Haag Zuid-West zijn er vertegenwoordigers namens personeel, ouders en leerlingen.

Contact met de GMR gaat via de heer Verbree, vbe@isw.info.

Ondersteuningsplanraad van het Samenwerkingsverband VO Westland

ISW is ook vertegenwoordigd in de Ondersteuningsplanraad (OPR) van het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Westland. Daar ligt het instemmingsrecht op het Ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband.

Contact met de OPR gaat via de heer Verbree, vbe@isw.info.

Toelating en plaatsing

De toelating en plaatsing gebeurt in nauw overleg met en op het advies van de basisscholen. De leerkrachten kennen de leerling over het algemeen al jaren. Zij kunnen niet alleen de capaciteiten van elk kind goed inschatten, maar ook aanvullende informatie geven over inzet, belangstelling en concentratie. Met het uitgebrachte advies gaan wij over tot definitieve plaatsing. We beschouwen dit echter nadrukkelijk als een beginsituatie. In de eerste twee jaren bekijken wij zorgvuldig voor elke leerling welke leerweg uiteindelijk het meest geschikt is.

Aanmelding voor 2025-2026

Aanmelden kan tijdens de aanmeldweek van 25 t/m 31 maart 2025. Meer informatie hierover vindt u op onze site, www.isw.info/aanmelden.

Aanmeldingen en toelating leerling met extra ondersteuningsbehoefte

Sinds de invoering van passend onderwijs moeten scholen een passende onderwijsplek bieden aan alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Dit kan zijn op de school waar de ouders hun zoon/dochter hebben aangemeld, maar ook op een andere school die beter kan inspelen op de ondersteuning die de leerling nodig heeft (in het regulier of speciaal onderwijs).

De school van aanmelding is ervoor verantwoordelijk dat de leerling op een passende plek terecht komt.

Voor deze leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte geldt dezelfde aanmeldprocedure. De afleverende school draagt alle relevante informatie aan ISW over, inclusief de extra ondersteuningsbehoeften van de leerling. Op basis van de beschreven ondersteuningsbehoeften van de leerling onderzoeken wij welke ondersteuning nodig is en bepalen we of wij daarin kunnen voorzien. In ons schoolondersteuningsprofiel beschrijven wij welke ondersteuning wij kunnen bieden. Dit onderzoek doen wij zo nodig in overleg met een medewerker van het Samenwerkingsverband VO Westland en/ of een ketenpartner. De schoolcontactpersoon van het Sociaal Kern Team (SKT) bepaalt - in overleg met de ouders – of ondersteuning in de thuissituatie gewenst is. Uitgebreide informatie is te vinden op www.swv-westland.nl.

Bezwaar

Uiteindelijk neemt ISW een besluit over de toelating. In alle gevallen, zowel bij toelating als bij afwijzing, sturen wij ouders schriftelijk bericht. Als blijkt dat wij de nodige en gevraagde extra ondersteuning niet kunnen bieden, zullen wij dat zorgvuldig toelichten. Wij zoeken dan, in nauw overleg met ouders, een andere, meer passende school. Zijn ouders het niet eens met onze toelatingsbeslissing, dan kunnen zij een beroep doen op een onafhankelijk onderwijsconsulent. Als dat onvoldoende oplevert kunnen ouders terecht bij de landelijke Geschillencommissie Passend Onderwijs.

Begeleiding en zorg

Leerlingbegeleiding

We willen elke leerling de hulp bieden die nodig is: zorg op maat. Om versnippering van de hulp en ondersteuning te voorkomen, speelt de mentor/coach een centrale rol.

Mentor of coach

Elke klas heeft een mentor of coach. Deze is vakdocent, maar heeft daarnaast in zijn klas een speciale taak. De mentor/coach is de spil in de begeleiding en fungeert als eerste aanspreekpunt voor de leerlingen, ouders en collega's. Hij onderneemt actie als een leerling in een bepaald opzicht problemen heeft. Hij kijkt naar drie aandachtsgebieden:

- vakgerichte begeleiding, inclusief studiebegeleiding
- sociaal-emotionele begeleiding
- keuzebegeleiding

Vakdocent

De vakdocent houdt zich bezig met instructie, begeleiding van leerprocessen en de oriëntatie op studie en beroep.

Teamleider/Afdelingsleider/ Leerjaarcoördinator/Adjunct-directeur

De teamleider/afdelingsleider/leerjaarcoördinator/adjunct-directeur heeft de verantwoordelijkheid voor één of meer leerjaren binnen een opleiding. Hij heeft de zorg voor de onderwijskundige samenhang hiervan en is belast met de dagelijkse gang van zaken. Samen met de mentoren/coaches vormt hij het mentoren/coachteam van een bepaald leerjaar. Dit team wordt zo nodig bijgestaan door interne of externe deskundigen.

Decaan

De decaan is begeleider in de tweede lijn, dus na de vakdocent en mentor/coach. Hij begeleidt in samenwerking met hen het proces van studie- en beroepskeuze van de leerling.

Zorgcoördinator

Op elke locatie is een zorgcoördinator actief. De zorgcoördinator coördineert in school de zorg voor leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte. Deze ondersteuning kan liggen op leer gebied (bijv. dyslexie), sociaal-emotioneel gebied of gedragsproblematiek.

Begeleidingsteam

Elke schoollocatie beschikt over een begeleidingsteam. Het begeleidingsteam bestaat uit de zorgcoördinator, de schoolmaatschappelijk werker en de schoolondersteuner van het SWV VO Westland. Op afroep kunnen de schoolarts en/of de jeugdverpleegkundige, de leerplichtambtenaar, de schoolcontactpersoon van het SKT, de wijkagent of andere deskundigen aansluiten bij het begeleidingsteam. Het begeleidingsteam komt geregeld bijeen om leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften te bespreken en te zoeken naar passende oplossingen.

Leerlingvolgsysteem

De informatie uit klassenbesprekingen, mentoren/coachoverleg, rapportbesprekingen en besprekingen in het zorg- en adviesteam leggen wij vast in een dossier. Deze gegevens zijn de basis voor een systeem van voortdurende zorg en voor een goede begeleiding van de leerling.

Rapportbesprekingen

Via de rapporten krijgen ouders informatie over de resultaten van de leerling. Elke leerling krijgt een aantal keer per jaar een (cijfer) rapport. Ons uitgangspunt is dat vorderingen transparant tot stand komen. Leerlingen en ouders kunnen alle (cijfer)ontwikkelingen volgen in het leerlingvolgsysteem. Naar aanleiding van deze verslaglegging kunnen ouders met de coach/mentor/docent praten over hoe het met hun kind gaat. Op een aantal scholen is de leerling aanwezig bij dit gesprek. Wanneer de coach/mentor dat noodzakelijk acht, zal hij ook tussentijds contact met ouders opnemen.

Samenwerking met de ouders

Om leerlingen optimale ontwikkelingskansen te bieden, is samenwerking tussen school en ouders van groot belang. Goed en regelmatig onderling contact bevordert de ontwikkeling van de leerling.

Daarom organiseren wij verschillende momenten waarop school en ouders elkaar kunnen informeren over zaken die van belang zijn.

Algemene voorlichtingsavonden

ISW verzorgt diverse voorlichtingsavonden over uiteenlopende zaken. Er zijn informatieavonden voor ouders van leerlingen:

- uit groep 8
- in het eerste leerjaar
- uit de dakpanklassen over doorstroming naar klas 2
- in de verschillende leerjaren over de profielkeuze
- in de eindexamenklas

Ouders van leerlingen met extra ondersteuning

Contact tussen school en ouders is extra belangrijk wanneer er zorgen zijn en/of wanneer een leerling extra ondersteuning nodig heeft. Voor een leerling met extra ondersteuning stellen wij een ontwikkelingsperspectief (OPP) op. In het OPP beschrijven wij welk eindniveau de leerling kan halen en wat er nodig is aan extra ondersteuning en/of zorg om dit niveau daadwerkelijk te halen. Wij zijn verplicht om over het handelingsdeel van het OPP met de ouders te overleggen en tot overeenstemming te komen. Ook dient de school het OPP jaarlijks met de ouders te evalueren en eventueel bij te stellen. Ook de leerling betrekken we bij dit overleg. Van de ouders verwachten wij dat ze actief betrokken zijn en open over de beperkingen en mogelijkheden van hun kind.

Protocol gescheiden ouders

Op onze site www.isw.info/jaarboekje vindt u het protocol informatieverstrekking gescheiden ouders.

Speciale begeleiding en zorg

Voor alle leerlingen van het praktijkonderwijs en vmbo hebben wij een interne zorgfunctionaris. Wanneer nodig schakelen wij externe partners in.

Extra hulp

Niet alle leerlingen hebben bij het verlaten van de basisschool hetzelfde niveau. Sommige leerlingen hebben moeite met spelling, lezen, rekenen of schrijven. In het eerste leerjaar brengen wij deze leerlingen – mede aan de hand van de gegevens van de basisschool – goed in beeld. Zo kunnen wij hiaten in kennis en vaardigheden tijdig opsporen en een gerichte aanpak voorstellen om toekomstige problemen te voorkomen. Binnen alle opleidingen zijn er volop mogelijkheden om deze leerlingen extra steun te bieden.

Begeleiding bij leerproblemen

Aan de hand van gegevens die vaak al bij de toelating bekend zijn, kunnen wij bepalen of leerlingen specifieke leerproblemen hebben. Zij kunnen rekenen op de hulp van docenten die zich hebben gespecialiseerd in studiebegeleiding en remedial teaching (RT).

Begeleiding bij sociaal-emotionele problemen

Op enkele opleidingen zijn gespecialiseerde leerlingbegeleiders werkzaam. Zij kunnen leerlingen helpen bij problemen die niet zozeer het leren betreffen, maar meer van sociale en/of emotionele aard zijn. Denk bijvoorbeeld aan faalangst, verdriet, pesten en onzekerheid.

Samenwerkingsverband VO Westland

Scholen voor voortgezet onderwijs zijn wettelijk verplicht met elkaar samen te werken. In Westland maken alle scholen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs deel uit van het Samenwerkingsverband VO Westland (www.swv-westland.nl). Daarnaast zijn enkele schoolbesturen uit nabije regio's die voortgezet speciaal onderwijs bieden en waar Westlandse leerlingen naar school gaan, ook aangesloten bij het SWV VO Westland. Het is de ambitie van de samenwerkende schoolbesturen om voor elke leerling een passende onderwijsplaats te bieden.

Passend onderwijs is onderwijs dat aansluit op de ontwikkeling van de leerling, maar ook op de wensen van de ouders en de mogelijkheden van het personeel. Wanneer wij de benodigde ondersteuning niet kunnen bieden, kijken we welke school binnen het Samenwerkingsverband dat wel kan. Alle schoolondersteuningsprofielen zijn op elkaar afgestemd. Daarbij maken we onderscheid tussen:

- basisondersteuning (ondersteuning die iedere school minimaal aan zorg biedt)
- extra ondersteuning (ondersteuning aan een specifieke doelgroep)
- diepteondersteuning (ondersteuning die de mogelijkheden van het regulier onderwijs te boven gaat: het voortgezet speciaal onderwijs).

Uitgebreide informatie over het ondersteuningsaanbod van de bij het Samenwerkingsverband aangesloten scholen, is te vinden op www.swv-westland.nl.

Trajectgroep

Elke ISW school beschikt over een trajectgroep voor leerlingen voor wie het, om verschillende redenen, tijdelijk niet mogelijk is het onderwijs (volledig) te volgen in de reguliere klas. Deze leerlingen worden binnen de school in de trajectgroep opgevangen waar een programma op maat wordt aangeboden. Deze specialistische vorm van ondersteuning wordt ingezet voordat gedrag of situaties escaleren. De begeleiding is voornamelijk gericht op gedragsverandering en vakspecifieke begeleiding. Het doel is de leerling zo spoedig mogelijk (volledig) te laten terugkeren naar de eigen klas.

OPDC Den Haag

Voor leerlingen die de veiligheid van zichzelf, medeleerlingen en/of medewerkers in gevaar brengen, en die niet in aanmerking komen voor voortgezet speciaal onderwijs, zijn plaatsen beschikbaar bij het OPDC (orthopedagogisch didactisch centrum) in Den Haag. Doel van plaatsing op het OPDC is terugkeer naar een kansrijk onderwijstraject. Meer informatie hierover is te vinden op de website van het Samenwerkingsverband Westland, www.swv-westland.nl.

Lessen, vakanties en verlof

Lessentabellen

In de lessentabel is het aantal uren per week per vak en per niveau aangegeven. De lessentabel verschilt per school. In de onderbouw zijn de lessentabellen op elkaar afgestemd. Daardoor kunnen leerlingen makkelijker doorstromen van het ene naar het andere niveau. Zo krijgen ze alle kansen om het maximale uit zichzelf te halen. Tot het onderwijsprogramma behoren ook werkweken, excursies en dergelijke. Deze komen dan in plaats van de lessen. Kijk voor de actuele lessentabel op website van de locaties.

Lestijden

Op ISW Gasthuislaan, ISW Hoogeland en ISW Sweelincklaan duren de lessen 50 minuten. Wanneer er op een locatie vergaderingen of nascholingsactiviteiten zijn, geldt soms een minirooster. Op ISW Westland Vakcollege en ISW Westland Praktijkcollege duren de lessen 45 minuten. Op ISW Irenestraat wordt gebruik gemaakt van een flexrooster met lessen van 40 en/of 80 minuten. Meer informatie hierover is te vinden op de website van ISW Irenestraat.

Lesrooster

Uiteraard proberen wij tussenuren zoveel mogelijk te vermijden, zeker in de onderbouw. In de bovenbouw besteden leerlingen de tussenuren aan zelfstudie.

Lesuitval en –opvang

Door gebruik te maken van het minirooster kunnen wij lesuitval als gevolg van geplande activiteiten voorkomen. Valt een les door andere omstandigheden uit (bijvoorbeeld door ziekte van een docent), dan proberen we dat door roosteraanpassingen zoveel mogelijk op te vangen. Soms nemen andere docenten de lessen dan over. In de bovenbouw delen leerlingen meer zelf hun tijd en studie in; afwezigheid van een docent speelt dan een minder grote rol.

Vakanties

Voor het schooljaar 2024 - 2025 zijn de volgende vakanties vastgesteld:

Herfstvakantie	ma. 28 okt. t/m vr. 1 nov. 2024
Kerstvakantie	ma. 23 dec. 2024 t/m vr. 3 jan. 2025
Voorjaarsvakantie	ma. 24 feb. t/m vr. 28 feb. 2025
Pasen	vr. 18 apr. t/m ma. 21 apr. 2025
Meivakantie	ma. 21 apr. t/m ma. 5 mei 2025
Hemelvaart	do. 29 mei en vr. 30 mei 2025
Pinksteren	ma. 9 juni 2025
Zomervakantie	ma. 21 juli t/m vr. 29 aug. 2025

Verlof buiten de schoolvakanties

Wanneer ouders buiten de schoolvakanties verlof willen voor hun kind, kan de directeur in bijzondere gevallen toestemming verlenen. Zie meer informatie op de website van de Rijksoverheid, www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/leerplicht/vraag-en-antwoord/leerplicht-schoolvakanties.

Lesverzuim en te laat komen

Verzuimen van lessen en te laat komen, is ongewenst voor de leerling, docent en medeleerlingen. Het verstoort een goed leerproces en brengt vaak extra werk met zich mee. Natuurlijk is het niet altijd te voorkomen. Wanneer een leerling ziek is, zijn wij behulpzaam bij het wegwerken van een achterstand. Belangrijk is dan wel dat er een goed samenspel is tussen thuis en school. Ongeoorloofd verzuim wordt niet alleen bestraft, maar – als de leerling nog leerplichtig is - ook doorgegeven aan de ambtenaar leerplichtzaken.

Leerplicht

In de verzuimregeling van de school is de '4-8-12-16 regeling' van de leerplichtambtenaren van de gemeente Westland/'s-Gravenhage opgenomen.

Dit houdt in dat:

- Bij vier keer te laat komen – de ouder(s) ontvangen een mail van de school;

- Bij acht keer te laat komen – de ouder(s) ontvangen een mail van de school en de leerling krijgt voor drie schooldagen een vierkant rooster opgelegd;
- Bij twaalf keer te laat komen – de ouder(s) ontvangen een mail van de school en de leerling krijgt voor zes schooldagen een vierkant rooster opgelegd. Een vierkant rooster wil zeggen dat een leerling wordt verplicht gedurende meerdere dagen van 08.00 tot 17.00 op school te zijn, ongeacht of hij lesuren heeft of niet;
- Vanaf zestien keer te laat komen – de school doet melding bij de leerplichtambtenaar en de leerling kan door de leerplichtadministratie worden doorverwezen naar Bureau Halt.

Bij frequent ziekteverzuim van een leerling wordt de afdeling Leerplicht, preventief, ingelicht volgens de richtlijnen van het meldprotocol verzuim en schooluitval regio Haaglanden.

ISW is wettelijk verplicht om ongeoorloofd schoolverzuim te melden. Zo wil ISW ervoor zorgen dat leerlingen na een verzuim zo snel mogelijk weer op een normale manier naar school gaan en niet meer te laat komen of spijbelen.

Binnen Haaglanden zijn alle scholen voor voortgezet onderwijs gestart met het project "Halt-afdoening Spijbelen". Dit is een project waarbij de school leerplichtige leerlingen die regelmatig te laat komen of spijbelen, aanmeldt bij Bureau Halt. Dat doen wij voordat we wettelijk verplicht zijn om ongeoorloofd schoolverzuim te melden. Zo willen wij ervoor zorgen dat leerlingen na een verzuim zo snel mogelijk weer op een normale manier naar school gaan en niet meer te laat komen of spijbelen.

Veiligheid

Wij vinden het belangrijk om een veilige omgeving te zijn voor onze leerlingen en medewerkers. Daarom gelden op onze scholen verschillende regels. Wij mogen kleding, tassen en kluisjes controleren op verboden bezittingen. Leerlingen mogen geen wapens of voorwerpen die volgens de wet als wapen gelden, bezitten en/of gebruiken. In alle gevallen nemen wij het materiaal in beslag en lichten de politie in. Verwijdering van school kan het gevolg zijn. Wij tolereren geen vandalisme, (seksuele) intimidatie, discriminatie, bedreiging en crimineel gedrag.

Ons veiligheidsbeleid bestaat uit twee onderdelen. Het sociale gedeelte met o.a. de gedragscodes en het gedeelte fysiek & arbo met daarin de ontruimingsoefeningen en klachtenregeling.

Anti-pesten

Elke locatie heeft anti-pestprotocol en een anti-pestcoördinator. Het melden van een leerling die pest, ziet de school niet als het verlinken van een ander maar als betrokkenheid naar elkaar. In de brugklas wordt hier uitgebreid aandacht aan besteedt.

Genotmiddelen

Het is verboden om in en rond de school alcoholhoudende, verdovende, hallucinerende of stimulerende middelen te verhandelen, te bezitten of te gebruiken. Wanneer een leerling deze regel overtreedt, kunnen wij besluiten hem van school te sturen. Als het gaat om verhandelen, dan schakelen wij altijd de politie in.

Kledingvoorschriften

1. Elke leerling heeft in principe de vrijheid zich te kleden zoals hij wil, zolang dat binnen de gangbare fatsoensnormen blijft. De directeur van de school beoordeelt of deze normen worden overschreden.
2. Discriminerende teksten op, aan of passend bij de kleding zijn niet toegestaan. Ook aanstootgevende kleding is ongewenst.
3. Het dragen van hoofdbedekking (petten e.d.) is niet toegestaan, met uitzondering van een hoofddoek en andere hoofddekfels op grond van religie. In alle gevallen moet het gezicht volledig zichtbaar zijn.
4. De school kan bepaalde kleding om veiligheidsredenen verplichtstellen.
5. De school kan het dragen van bepaalde kleding, hoofdbedekking of sieraden om veiligheidsredenen verbieden. Dit geldt bijvoorbeeld in de lessen lichamelijke opvoeding en bij activiteiten van praktische aard. De directeur van de school beoordeelt dit.

Toezicht

Voor een goede gang van zaken is regelmaat en orde van groot belang. Op de scholen is daarom de hele dag toezicht aanwezig. Ook zijn er ruimten waar de leerlingen kunnen werken als ze geen les hebben.

Schoolterrein

1. Leerlingen dienen zich correct te gedragen, zowel onderling als tegenover personeel en medeburgers.
2. Bij alle activiteiten in schoolverband, inclusief de dagelijkse gang naar school en weer naar huis, moeten leerlingen zich ervan bewust zijn dat hun gedrag ook verbonden is aan de naam van de school.
3. Leerlingen bezorgen buurtbewoners geen overlast.
4. Verblijf van leerlingen op het terrein van andere ISW-scholen is alleen toegestaan als daarvoor toestemming is gegeven door de directie.
5. Leerlingen moeten de aanwijzingen van de directie altijd opvolgen.

Leerlingenstatuut

Het leerlingenstatuut met daar in de procedures die gelden voor schorsing en verwijdering van leerlingen staan op onze website www.isw.info. Deze informatie ligt ook ter inzage op alle locaties.

Medicijnen

Sommige leerlingen moeten medicijnen gebruiken of hebben bijzondere medische zorg nodig. Om hier op een verantwoordelijke wijze mee om te gaan, hebben wij regels opgesteld. Deze staan gepubliceerd op de website www.isw.info/jaarboekje.

Privacy

Op ISW wordt zorgvuldig omgegaan met de privacy van onze leerlingen. In verband met het geven van onderwijs, het begeleiden van onze leerlingen, en de vastlegging daarvan in de administratie van de school, worden er gegevens over en van leerlingen vastgelegd. Deze gegevens worden persoonsgegevens genoemd. Het vastleggen en gebruik van deze persoonsgegevens is beperkt tot informatie die strikt noodzakelijk is voor het onderwijs. De gegevens worden beveiligd opgeslagen en de toegang daartoe is beperkt. De school maakt ook gebruik van digitaal leermateriaal. De leveranciers van die leermaterialen ontvangen een beperkt aantal leerling gegevens. De school heeft met haar leveranciers strikte afspraken gemaakt over het gebruik van persoonsgegevens, zodat misbruik wordt voorkomen. Leerling informatie wordt alleen gedeeld met andere organisaties als ouders daar toestemming voor geven, tenzij die uitwisseling verplicht is volgens de wet. In het privacyreglement is beschreven hoe de school omgaat met haar leerling gegevens, en wat de rechten zijn van ouders en leerlingen. Natuurlijk kunt u voor vragen ook terecht bij de directie. Meer informatie hierover is te vinden op www.isw.info/jaarboekje.

Op de website van Lucas onderwijs, www.lucasonderwijs.nl, is meer informatie te vinden.

Fotogebruik

Gedurende het schooljaar geeft ISW opdracht om foto's te maken in en rond de school. Dit maken wij altijd vooraf bekend bij de betrokken leerlingen. Geen enkele gepubliceerde foto van ISW mag worden veelevoudigd of openbaar gemaakt, in welke vorm of op welke wijze dan ook. Aan het begin van de schoolloopbaan vragen wij toestemming voor het plaatsen van foto's in schriftelijke publicaties van ISW. Ouders kunnen deze toestemming intrekken. Dit kunt u op ieder gewenst moment doen door de toestemming in Magister aan te passen. Komt u er niet uit neemt u dan contact op met onze administratie.

Klachten

Elke locatie beschikt over een mannelijke en een vrouwelijke contactpersoon bij wie ouders terecht kunnen met een klacht. Denk aan klachten over begeleiding, toepassing van strafmaatregelen, beoordeling van een leerling, de inrichting van de schoolorganisatie, (seksuele) intimidatie, discriminerend gedrag, agressie, geweld en pesten. De contactpersoon geniet het vertrouwen van de mensen op de locatie. Hij zal in eerste instantie nagaan of ouders al geprobeerd hebben de problemen op te lossen met de betreffende persoon of met de directie. Overigens geldt altijd wel dat ouders de procedures, zoals die zijn vastgelegd in diverse regelingen (bijvoorbeeld leerlingenstatuut en examenreglement) op een correcte wijze moeten volgen.

Vertrouwenspersoon

In bepaalde situaties kan een beroep worden gedaan op een externe vertrouwenspersoon. Deze heeft geen arbeidsrelatie met onze scholengroep. Hij kan onderzoeken of de klacht op de juiste wijze is behandeld en of bemiddeling wenselijk of haalbaar is. Wanneer ouders besluiten de externe klachtencommissie in te schakelen, kan de vertrouwenspersoon ouders daarbij desgewenst begeleiden. Op de website van Lucas onderwijs, www.lucasonderwijs.nl, is meer informatie te vinden.

Klachtenregeling

Onze school kent een klachtenregeling. Deze klachtenregeling is een deel van het leerlingenstatuut. Hierin is de route vermeld met o.a. de rollen van zowel de contactpersoon als de vertrouwenspersoon vermeld. Meer informatie over de klachtenregeling is te vinden op www.isw.info en op www.lucasonderwijs.nl.

Klachtencommissie

Voor de afhandeling van klachten, beroepen en geschillen die intern binnen de school en door Lucas Onderwijs niet opgelost kunnen worden, kunnen ouders terecht bij de Stichting Geschillen Commissies Bijzonder Onderwijs. Meer informatie vindt u op de website van deze stichting.

Stichting GCBO

Postbus 82324, 2508 EH Den Haag

(070) 386 16 97 (van 09.00 tot 16.30 uur)

info@gcbo.nl

www.gcbo.nl

Vertrouwensinspecteur

Voor klachten over seksuele intimidatie en seksueel misbruik is een meld- en aangifteplicht bij wet geregeld. Als er een vermoeden is van een zedenmisdrijf op school, dan is Lucas Onderwijs verplicht contact op te nemen met het Meldpunt Vertrouwensinspecteurs van het onderwijs. Voor het melden van seksuele intimidatie, seksueel misbruik, ernstig psychisch of fysiek geweld kunnen ouders contact opnemen met: Meldpunt Vertrouwensinspecteurs 0900 - 111 31 11 (van 08.00 tot 17.00 uur)

Kwaliteit

Onderwijsinspectie

De inspectie houdt namens de rijksoverheid toezicht op het onderwijs. Ouders hebben de mogelijkheid een beroep te doen op de inspectie wanneer zij menen dat de school geen bevredigende oplossing vindt voor een probleem. ISW valt onder het Rijksinspectiekantoor Zoetermeer. Het BRIN-nummer van onze school is 21 HC. Met vragen over het onderwijs in het algemeen of de inspectie in het bijzonder, kunnen ouders bellen met het telefoonnummer 1400 (op werkdagen van 08.00 tot 20.00 uur). Meer informatie is ook te vinden op www.rijksoverheid.nl.

Toezihtskaart

De inspectie kijkt naar meerdere aspecten van het onderwijs die bepalend kunnen zijn voor de kwaliteit. Dit rapport is de basis voor de kwaliteitsverbetering van het onderwijs en kan een hulpmiddel zijn voor ouders bij het kiezen van een school. Resultaten van scholen worden vergeleken met die van scholen in vergelijkbare situaties. De rapporten zijn te vinden op de website van de onderwijsinspectie, www.onderwijsinspectie.nl.

Specifieke zorg

Binnen kwaliteitszorg op ISW hoort ook de aandacht voor specifieke zorg aan leerlingen die dat nodig hebben.

Dit doen wij onder meer door:

- interne of externe zorg- en adviesteams op te zetten
- contactpersonen aan te stellen
- een bovenschools vertrouwenspersoon aan te stellen
- met een dyslexie-protocol te werken
- specialisten zoals een schoolpsycholoog aan te trekken
- een zorgcoördinator aan te stellen
- een antipest-coördinator aan te stellen

Kwaliteit van het onderwijzend personeel

Iedere docent op ISW moet - uiteraard - bevoegd en bekwaam zijn voor het vak dat hij geeft. Om de kwaliteit van het onderwijs te bevorderen en goed in te spelen op de komende veranderingen, besteden wij met hulp van externe instanties veel aandacht aan scholing. Met name de veranderende rol van de leerkracht staat daarin centraal. Het welbevinden van het personeel is een ander belangrijk aspect. De zorg voor hun welzijn krijgt aandacht door begeleiding van startende leraren, taakbeleid, arbo-zaken enzovoorts. Het arbobeleid is gericht op een goede werkomgeving en op goede werkomstandigheden.

Opleidingschool Delflanden Westland

ISW is onderdeel van de Opleidingschool Delflanden Westland (ODW). In deze opleidingschool werkt ISW samen met de scholengroepen CLD en Stanislas en met de instituten Hogeschool Rotterdam, TU Delft en Universiteit Leiden bij het opleiden van nieuwe leraren. Toekomstige leraren maken met verschillende onderwijscontexten kennis tijdens hun opleiding en worden opgeleid tot bevlogen en nieuwsgierige leraren waarbij het vakmanschap van het docentschap hoog in het vaandel staat. Daarnaast zorgt de opleidingschool ervoor dat de docenten binnen ISW zich verder kunnen professionaliseren bijvoorbeeld met betrekking tot het coachen van nieuwe leraren.

Leerresultaten van leerlingen

Instroomgegevens

In de afgelopen jaren was de instroom als volgt:

Nieuwe leerlingen

	2021	2022	2023
Brugjaar 1	939	988	1003
Brugjaar 2	18	15	17
Leerjaar 3	19	16	15
Leerjaar 4	25	13	14
Leerjaar 5	1	0	2
Leerjaar 6	0	0	0

Door- en uitstroomgegevens

In de eerste twee jaar kan nog van niveau worden gewisseld; na het tweede jaar is dat moeilijker of zelfs onmogelijk. Bij de overstap naar het derde leerjaar is er altijd sprake van:

- een bevorderingsprocedure op basis van de behaalde resultaten;
- een adviesprocedure waarbij het team de leerling bespreekt.

Leerlingen verlaten de school om diverse redenen, onder andere:

- ze hebben een diploma behaald;
- ze verlaten de school zonder diploma, omdat:
 - ze al een diploma hadden (bijvoorbeeld een havo-leerling die al een vmbo-diploma heeft);
 - er sprake is van verhuizing;
 - een andere (beroeps)opleiding is geadviseerd (bijvoorbeeld een afdeling vmbo die op ISW niet aanwezig is).

Tussentijdse doorstroom van leerlingen

Wanneer leerlingen overstappen van een school naar een andere school gebeurt dit altijd met een warme overdracht. Het betrokken MT-lid levert de leerling gegevens aan de ontvangende school en licht deze gegevens toe in een gesprek. Dit geldt voor leerlingen die binnen ISW overstappen maar ook voor leerlingen die naar een andere school overstappen.

Voortijdig schoolverlaten

Voortijdige schoolverlaters zijn leerlingen die de school verlaten zonder dat zij een startkwalificatie hebben behaald. Een startkwalificatie is een afgeronde havo- of vwo-opleiding of een mbo niveau 2 opleiding.

	ISW 2021/2022	Landelijk 2021/2022	ISW 2022/2023	Landelijk 2022/2023
VO onderbouw	0,09%	0,21%	0,00%	0,26%
Havo/vwo bovenbouw	0,63%	0,63%	0,34%	0,71%
Vmbo bovenbouw	0,72%	1,02%	0,34%	0,97%

Examenresultaten

In het hiernaast staande overzicht staan de examenresultaten voor de diverse onderwijstypen weergegeven:

vmbo bl	aantal	geslaagd	percentage
2022	44	44	100%
2023	28	28	100%
2024	60	59	98,3%

vmbo kl	aantal	geslaagd	percentage
2022	96	96	100%
2023	87	81	93,1%
2024	89	89	100%

mavo	aantal	geslaagd	percentage
2022	280	264	94,3%
2023	274	256	93,4%
2024	339	327	96,5%

havo	aantal	geslaagd	percentage
2022	261	241	92,3%
2023	295	265	89,8%
2024	313	284	90,7%

vwo	aantal	geslaagd	percentage
2022	149	143	96%
2023	150	139	92,7%
2024	156	144	92,3%

Financiën

Schoolkosten en bijdrage ouder(s)/verzorger(s)

Het onderwijs dat ISW biedt wordt zoveel mogelijk uit de bekostiging van de overheid georganiseerd. De Rijksoverheid zorgt voor een sobere financiering van het onderwijs. ISW wil vanuit onze visie op onderwijs en op de ontwikkeling van onze leerlingen méér bieden dan dat wat op basis van deze financiering daadwerkelijk mogelijk is.

Aangezien wij deze activiteiten en programma's wel heel belangrijk vinden, doen we een beroep op uw medewerking om deze activiteiten te kunnen blijven doen. Vooral van belang vinden we de werkweken, excursies, sportdagen, vieringen en overige activiteiten die, naast de inzet van docenten, soms ook een investering vraagt van externen. Denk hierbij aan de huur van een locatie of vervoer of lessen die buiten het reguliere programma vallen. Voor deze kosten zijn financiële middelen nodig die niet door de overheid worden verstrekt.

Daarom vragen wij aan de ouders van onze leerlingen een bijdrage voor de leermiddelen en leerlingenactiviteiten die buiten de overheidsfinanciering vallen. De hoogte en besteding van deze ouderbijdrage stemmen de locaties af met de oudergeleding van de school-MR.

De school gebruikt de extra bijdragen om een goed en gevarieerd lesprogramma aan te bieden. Aan ouders/verzorgers vragen wij hier een bijdrage voor, en ondanks dat deze niet verplicht is en leerlingen niet uitgesloten worden, kan de school besluiten de activiteit te staken bij ontoereikend budget. Uiteraard krijgen ouders/verzorgers die al betaald hebben het bedrag in dat geval terug. Hieronder vindt u een uitleg van de diverse categorieën schoolkosten:

- categorie 1: kosten voor school. Het gaat om lesmateriaal dat een leerling in een specifiek jaar nodig heeft.
- categorie 2: kosten voor ouders. Het gaat hierbij om kosten voor voorgeschreven persoonsgebonden materiaal dat langer dan een jaar mee gaat.
- categorie 3: elektronische informatiedragers. School biedt een volwaardig alternatief als leenapparaat indien de device (bijvoorbeeld laptop of Chromebook) niet kan worden aangeschaft.
- categorie 4: extra activiteiten. De vrijwillige bijdrage voor extra activiteiten die niet vanuit de overheidsfinanciering vergoed worden maar die we voor ons onderwijs toch van belang vinden.

Meer informatie over de schoolkosten kunt u [hier](#) vinden.

WIScollect

De locaties brengen specifieke zaken in rekening. Bij de start van het schooljaar ontvangt u informatie over de hoogte en

samenstelling. Voor het innen hiervan, werken wij met het programma WIScollect. In WIScollect kunnen ouders kiezen voor gespreid betalen en u kunt uiteraard contact opnemen met de school wanneer u vragen heeft hierover.

Boeken (categorie 1)

Alle leermiddelen die een leerling gedurende een schooljaar gebruikt, zijn gefinancierd door de Rijksoverheid. Deze kosten vallen onder categorie 1 en zijn de volgende lesmaterialen:

- lesboeken
- werkboeken
- projectboeken en tabellenboeken
- examentrainingen en examenbundels
- eigen leermateriaal van de school en bijbehorende cd's en dvd's
- licentiekosten van digitaal leermateriaal

Noodzakelijke schoolkosten (categorie 2)

Ouders betalen zelf de artikelen die leerlingen meerdere jaren gebruiken en/of artikelen die meerdere gezinsleden gebruiken. Onder de noodzakelijke schoolkosten, categorie 2, vallen onder andere:

- atlas
- schrijfwaren
- woordenboek
- agenda
- pennen en dergelijke
- rekenmachines
- sportkleding

Kleding lessen lichamelijke opvoeding (lo)

Tijdens de lessen lichamelijke opvoeding dragen alle leerlingen de door de school voorgeschreven sportkleding. De argumenten hiervoor zijn veiligheid, hygiëne, herkenbaarheid en functionaliteit

Elke leerling draagt tijdens de lo-les:

- blauw shirt met ISW-logo
- zwarte korte broek (boven kniehoogte)
- binnen zaalschoenen (geen afgevende, zwarte, zool) en buiten sportschoenen

In overleg met de docent mag de leerling dragen:

- sportbroek/ legging
- lange mouwen shirt
- hoofddoek (sport) - verkrijgbaar via school

Deze drie kledingstukken zijn van het ISW assortiment en hebben het ISW-logo. De kleding is uit voorraad leverbaar en verkrijgbaar bij Sport 2000 Naaldwijk, Emmstraat 6 in Naaldwijk en Sport 2000 Van der Geest, Langestraat 233 in 's-Gravenzande.

Kosten

De kosten voor de sportkleding vallen onder categorie 2 en zijn als volgt:

Het sportshirt kost € 18,99

De setprijs voor een sportshirt en short is € 27,50.

Het lange mouwen shirt kost € 26,99.

Sportbroek/ legging kost € 44,90.

De setprijs voor de kleding met lange mouwen is € 62,50.

ICT middelen (categorie 3)

De school biedt de leerling een volwaardig alternatief als leenapparaat indien de device (bijvoorbeeld laptop of Chromebook) niet kan worden aangeschaft. U kunt bij de start van het schooljaar aangeven of u van deze regeling gebruik wilt maken.

Overige kosten/ vrijwillige ouderbijdrage (categorie 4)

De vrijwillige ouderbijdrage voor extra activiteiten verschilt per schoollocatie en u vindt een toelichting op de website van de schoollocatie.

Tegemoetkoming in de studiekosten

Ouders van studerende kinderen (vanaf 18 jaar) kunnen in aanmerking komen voor een tegemoetkoming in de studiekosten. Ouders kunnen deze voor het volgende leerjaar aanvragen bij DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs). Voor inlichtingen of het aanvragen van brochures kunnen zij terecht bij: Dienst Uitvoering Onderwijs (www.duo.nl), (050) 599 77 55 Informatie over de studiekosten is ook te vinden op www.rijksoverheid.nl.

Ongevallenverzekering

Op grond van de ongevallenverzekering zijn het personeel en de leerlingen verzekerd tijdens schooluren en evenementen in schoolverband en ook gedurende het rechtstreeks van huis naar school reizen en omgekeerd. De verzekering is ook van toepassing op leerlingen gedurende hun stagewerkzaamheden of leerwerkovereenkomst en tijdens het rechtstreeks van huis naar de stageplaats reizen en omgekeerd. De leerlingen die op stage gaan, zijn hier dus meeverzekerd. Schade aan materiële zaken zoals brillen, beugels, kleding en vervoermiddelen zijn niet meeverzekerd.

Voor genees- en tandheelkundige hulp geldt de verzekering alleen voor zover de kosten niet al ergens anders zijn verzekerd en tot een maximaal bedrag. Het wettelijk verplichte eigen risico van de zorgverzekering valt niet onder de dekking van de ongevallenverzekering.

Aansprakelijkheidsverzekering

Wij hebben een aansprakelijkheidsverzekering afgesloten. Deze verzekering vergoedt de schade waar de school aansprakelijk voor is. Het is belangrijk om hierbij te vermelden dat:

De school en het schoolbestuur zijn niet (zonder meer) aansprakelijk voor alles wat er tijdens de schooluren en buitenschoolse evenementen en activiteiten gebeurt. De school heeft pas een schadevergoedingsplicht wanneer er sprake is van een verwijtbare fout. De school (of zij die voor de school optreden) moet dus tekort zijn geschoten in zijn zorgplicht.

Het is mogelijk dat er schade wordt geleden, zonder dat er sprake is van enige onrechtmatigheid. Denk bijvoorbeeld aan een bal tegen de bril tijdens de gymnastiekles. Die schade valt in beginsel niet onder de aansprakelijkheidsverzekering en wordt dus niet door de school vergoed.

De school is in eerste instantie niet aansprakelijk voor schade die door onrechtmatig gedrag van leerlingen op school is veroorzaakt. Leerlingen of (indien zij jonger zijn dan 14 jaar) hun ouders, zijn primair zelf verantwoordelijk voor hun doen en laten. Een leerling die tijdens de schooluren of –activiteiten door onrechtmatig handelen schade veroorzaakt, is daar zelf (of de ouders) verantwoordelijk voor. Het is daarom van belang dat ouders zelf een particuliere aansprakelijkheidsverzekering afsluiten.

Reisverzekering

Voor de scholen die vallen onder Lucas Onderwijs, zoals ISW, is een reisverzekering en annuleringsverzekering afgesloten. Deze verzekering biedt wereldwijd dekking voor reizen, kampen en excursies die door of onder toezicht van de school plaatsvinden. De verzekering biedt onder andere dekking voor:

- medische kosten
- extra kosten, zoals kosten langer verblijf, extra terugreiskosten of overkomst familie
- bagage
- reisdocumenten

Samenwerking met derden

ISW heeft vele en zeer uiteenlopende contacten met derden.

De scholen van Lucas Onderwijs

De directieraad vertegenwoordigt onze scholen in werkgroepen van Lucas Onderwijs. Deze werkgroepen houden zich bezig met onderwijs, personeel en rechtspositie, financiën en beheer.

Gemeente Westland

Met de gemeente Westland voeren wij structureel overleg over huisvestingszaken en onderwijs. Daarnaast komen allerlei zaken aan de orde die met jeugd en welzijn te maken hebben.

Samenwerkingsverband VO Westland

Alle scholen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in het Westland maken deel uit van het samenwerkingsverband VO Westland. Ook enkele schoolbesturen uit de nabije regio's die voortgezet speciaal onderwijs bieden en waar Westlandse leerlingen naar school gaan, zijn aangesloten bij het samenwerkingsverband VO Westland www.swv-westland.nl.

Basisonderwijs

Op school- en bestuurlijk niveau houden we nauwe contacten met het basisonderwijs. Groep 8 leerlingen komen bijvoorbeeld bij ons proeflessen volgen en er is bij de overstap een warme overdracht met de groep 8 leerkracht. De PO en VO besturen hebben regelmatig overleg over verschillende onderwerpen.

Vervolgonderwijs

Vanuit de opleidingen onderhouden wij diverse contacten met het vervolgonderwijs. Doel van dit overleg is om te zorgen voor een goede aansluiting op het vervolgonderwijs.

Adressen en website

ISW Sweelincklaan

*kader/mavo - mavo - mavo/havo –
Montessori: mavo, havo en vwo*

Locatiedirecteur: Mw. A. van Rhijn
Sweelincklaan 1, 2692 BA 's-Gravenzande
Postbus 242, 2690 AE 's-Gravenzande
(0174) 41 44 00
sweelincklaan@isw.info

ISW Gasthuislaan

havo/vwo –atheneum(plus) - gymnasium (plus)

Locatiedirecteur: Dhr. R. de Haan a.i.
Gasthuislaan 145, 2694 BE 's-Gravenzande
Postbus 78, 2690 AB 's-Gravenzande
(0174) 44 55 88
gasthuislaan@isw.info

ISW Irenestraat

*kader/mavo - mavo - mavo/havo |
gepersonaliseerd leren*

Locatiedirecteur: Mw. N. van Duijn
Irenestraat 35, 2685 CA Poeldijk
(0174) 24 82 05
irenestraat@isw.info

ISW Hoogeland

*mavo - havo - vwo | Cambridge Engels | Bèta
Challenge | Technasium | vwoMAX*

Locatiedirecteur: Dhr. M. Verweij
Professor Holwerdalaan 54-56, 2672 LD
Postbus 114, 2670 AC Naaldwijk
(0174) 62 89 61
hoogeland@isw.info

ISW Westland Vakcollege

vmbo basis en kader

Locatiedirecteur: Dhr. S. Timmerman
Hoge Woerd 2, 2671 DG Naaldwijk
Postbus 110, 2670 AC Naaldwijk
(0174) 62 09 43
westlandvakcollege@isw.info

ISW Westland Praktijkcollege

pro basis en plus

Locatiedirecteur: Dhr. S. Timmerman
Lage Woerd 2, 2671 AD Naaldwijk
Postbus 14, 2670 AA Naaldwijk
(0174) 61 53 10
westlandpraktijkcollege@isw.info

Website

Meer weten? Uitgebreide informatie over onze school is ook terug te vinden op onze website www.isw.info. Hier kunt u informatie vinden over algemene zaken en over de locatie die uw zoon of dochter bezoekt.

Colofon

In deze gids gebruiken we de term 'ouders'. U begrijpt natuurlijk dat we hiermee ook de alleenstaande ouder, de verzorger(s) en voogd(en) bedoelen. En als we over 'hij' schrijven, bedoelen we ook onze vrouwelijke leerlingen.

Regiokantoor

Professor Holwerdalaan 52

Postbus 180 2670 AD Naaldwijk

(0174) 62 18 55

adir@isw.info

www.isw.info

